

Список використаних джерел:

1. Попович В.В. Залежність ферментної активності каталази від вмісту крохмалю в рудеральній рослинності сміттєзвалищ. *Вісник ЛДУБЖД*. 2018. №18. С.139-145.
2. Хазиев Ф.Х. Методы почвенной энзимологии. – М.: Наука. 2005.– 252 с

Плясуля С. В., ст., *Телюра Н. О., к.т.н., доцент*

Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова

**ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ТЕРИТОРІЙ
ПОСТРАЖДАЛИХ В НАСЛІДОК ЛІСОВИХ ПОЖЕЖ**

**(на прикладі с. Новомикільське, Міловська територіальна громада,
Старобільський район, Луганської області)**

У кожній пожежі наш час пожежі як в Україні так і в інших країнах світу, були різні причина та наслідки, головним чином це траплялося, за або необережного поводження людей з вогнем, або підпалу, але головним чинником сьогодні в Україні є війна.

Пожежі в лісах, що належать діяльності Держлісагентства (73 % усіх лісів України), викликані саме внаслідок вибухів, обстрілів та наявності на території лісового фонду нерозірваних вибухових предметів. Така ситуація унеможливорює своєчасне реагування протипожежних підрозділів на загоряння в лісових масивах та дозволяє вогню розповсюджуватися на значні території.

У мирний час пожежа як частина природи, може відігравати ключову роль у формуванні екосистем, виступаючи в ролі агента оновлення та змін. Але вогонь може бути і є смертельним, знищуючи будинки, середовище проживання диких тварин і деревину, а також забруднюючи повітря викидами, шкідливими для здоров'я людей. Так, на крупних згарищах у результаті вигорання шару трав'яної рослинності та підстилки у подальші роки спостерігається водна і вітрова ерозія, змивання дрібнозему, оголення материнських гірських порід і утворення розсіпів.

Техногенний вплив пірогенних процесів на компоненти довкілля є одним з негативних та руйнівних, що визначило актуальність та своєчасність досліджень. В дослідженні систематизовано, упорядковано та узагальнено наслідки процесів постпірогенного відновлення з метою виявлення закономірностей відтворення територій природно-територіальних комплексів після пожеж.

Дана робота вимагала проведення оцінки збитків від впливів пірогенних процесів та факторів на компоненти довкілля, що також призводить до динамічного збільшення показників видового різноманіття, у тому числі коливання зміщення показників різноманітності та розрахункових параметрів.

Для проведення польових досліджень лісових пожеж, визначено с. Новомекільське, Міловська територіальна громада, Старобільський район, Луганської області. На основі проведених досліджень, визначено, що переважна кількість пожеж та їх площа спостерігається у весняні, пізньовесняні, осінні і пізньоосінні семигумідні макротермальні стекси.

Період дослідження обмежено роками з 2017 по 2019 роки, які характеризуються помітною тенденцією підвищення середньомісячних температур другої половини року (серпень-грудень), а варіації температур за місяцями стають більш стриманими. В зимовий час варіація кількості випадючих опадів значно більше, ніж в інші періоди.

Виконані прогнози зміни температури теплих місяців (квітень-жовтень) у період до 2100 року за сценаріями кліматичних змін RCP 4.5 та RCP 8.5 окреслили подальше їх зростання, натомість кількість опадів за обома сценаріями буде катастрофічно зменшуватися, вони матимуть переважно стихійний характер і відхилення від традиційної сезонності випадіння. Відповідно до зміни опадів, прогнозована вологість ґрунту також буде зменшуватися.

Запропоновані технічні та природоохоронні заходи щодо підвищення екологічної безпеки територій постраждалих в наслідок пожежі, головним

чином полягають у відновленні та створенні майже природних багатовікових лісових екосистем.

Тищенко Є.Б., ст., *Артем'єв С.Р., к.т.н., доцент*

Національний університет цивільного захисту України

ПІДВИЩЕННЯ РОЛІ НЕФОРМАЛЬНОЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ

Екологічне виховання та екологічна освіта досить тривалий період займала та продовжує займати у суспільстві другорядне значення, у якому переважає вузькопрофесійне ставлення до проблематики охорони навколишнього природного середовища. Екологічні наслідки, наприклад, ведення бойових дій із застосуванням різних видів зброї практично не вивчалися, або їм не надавалося належного значення. У сучасних умовах дане питання складно недооцінювати. При цьому фахівці-екологи у достатньо великій кількості випадків не мали можливості реалізувати себе, як фахівці-практики. Вперше мету і завдання освіти у сфері навколишнього природного середовища було сформульовано на Міжнародній Тбіліській конференції у 1977 році, де екологічна освіта розглядалася як найважливіший елемент безперервної і загальної освіти, покликаний сприяти збереженню навколишнього природного середовища. У ті часи питання неформальної екологічної освіти як такої, практично не розглядалися.

Недоліки екологічної освіти та виховання дорого коштують людству, адже екологічна несвідомість нерідко стає причиною глобальних, передусім, соціально-економічних проблем. При цьому проведений аналіз ряду публікацій свідчить, що близько 60 % літературних джерел з екологічних питань, які видавалися в європейських країнах за останні 20–25 років, обговорюють проблеми екологічної освіти та виховання.

Однією з найактуальніших проблем сучасності є взаємодія людини з природою. Важливим аспектом у вирішенні проблеми збереження природних